

Excursió geològica al Cap de Salou (Tarragona)

per

R. BATALLEER, Pbro.

En el prop-passat Gener verificàrem, entre altres, una excursió geològica al històric Cap de Salou, juntament amb alguns membres de la Secció de Geologia del Centre Excursionista de Catalunya, acompanyats del Dr. M. Faura i Sans. Ens animà a fer aquesta excursió no sols el conèixer la geologia del Camp de Tarragona, on recentment se ha descobert interessant i nou material paleontològic, sinó també, i primordialment, la recerca de fòssils d'alguns nous jaciments trobats per nostre company i amic En Salvador Vilaseca, de l'Agrupació Excursionista de Reus, amb qui excursionjàrem per les moles triàsiques i juràsiques de Llaveria, Capsanes, i les cretàiques i miocèniques del Cap de Salou i Vilaseca. En la present nota solament ens ocuparem de la geologia del Cap de Salou.

* * *

Ha sigut estudiat aquest aïllat morrot per diferents geòlegs, tant nacionals com estrangers que han exposat llur constitució; emprò la deficiència del material paleontològic recollit ha fet incorrer en apreciacions erronees, havent sigut col·locats aquells estrats, ja en el quaternari, ja en el cretàic superior o inferior. Mallada en el seu «*Reconocimiento geográfico y geológico de la provincia de Tarragona*» ens dóna una senzilla descripció física; i en lo referent a la geologia opina, que, el precitat Cap de Salou ha de col·locarse en el cretàic inferior, sens determinar el pis i solament cita haver-se trobat alguns troços de ammonits específicament indeterminables. La fauna recentment trobada, la que fou descoberta per En Salvador Vilaseca, pels voltants de la farola i en la cala Crancs, que probablement no

reconegué En Mallada, i que ha sigut explorada acuradament en aquesta nostra excursió, ens ha fet dubtar de la apreciació dels citats dipòsits com a cretàtics, que de pertànyer a aital nivell presentaria una facies molt diferenta de les restants formacions cretàtiques properes com són les que integren els nacius de Garraf, i els enesprats cims dels voltants de Tortosa, i serres del Maestrasgo, que amb tant interès foren estudiades per el Dr. Landerer, en el seu «Piso Aptico de Chert...» La proximitat a les formacions juràssiques, probablement del lies, que coronen els cims de la mola de Colldejou, Llavèria, Tivisa, Cardó, que van estenènt-se vers al sud e interior, no fà improbable la col·locació d'aquests sediments en el liàssic, quant menys les formacions properes a la costa, on hem recollit abundant material que tenim en estudi i del que pensem donar una nota més detallada. Com avenç podem citar i reconèixer els gèneres:

Ammonites (vàries espècies, algunes de gran tamany).

Nautilus.

Belemnites (vàries espècies).

Terebratula »

Rhynchonella (molt escasa).

Pentacrinus (probablement el *tuberculatus*).

Lima i altres.

La falta absoluta dels característics foraminífers *Orbitolina* que amb tanta abundància es presenten al maciu de Garraf; la varietat en els amonits, també distints genèricament dels del aptià català; la presència de encrinits, que són molt escassos en les formacions de Garraf; i sobre tot l'abundància de belemnits que són raríssims en el nostre cretàtic inferior, al menys en el de Garraf; juntament amb la relació estratigràfica que pugui tenir amb les formacions liàssiques inferiors, no menys que amb les de les regions occidentals de les Balears, indueixen a pensar que aquesta formació es cronològicament més baixa de la que fins ara s'havia cregut, i podria molt be pertànyer al juràssic inferior o liàssic, com les formacions properes, essent per ara impossible el determinar el pis corresponent.

Madrid, Febrer de 1919.